

DE MOL

DE MOL

BART DEBBAUT

LANNOO

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

COVERONTWERP | Studio Lannoo

COVERFOTO | SBS Belgium

ZETWERK | Banananas.net

Elke gelijkenis met bestaande gebeurtenissen en/of personen berust op louter toeval.

Als u opmerkingen of vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze redactie:
fictie@lannoo.be

D/2018/45/49 – NUR 334

ISBN: 978 94 014 5009 6

© Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2018

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor alle mollen en mollenvangers. Ook als ze geen tuin hebben.

*Een vijand smeert je honing om de mond,
maar in zijn hart graaft hij een valkuil voor je.*

*Een vijand huilt tranen met tuiten,
maar als hij de kans krijgt, drinkt hij je bloed.*

*Als onheil op je weg komt, staat hij naast je
en doet of hij je helpt, maar hij laat je struikelen.*

*Dan schudt hij meewarig zijn hoofd en wrijft zich in de handen,
roddelt over je en toont zijn ware gezicht.*

(Jezus Sirach 12, 16-18)

Intriges, sabotage en geheimen. De Mol is een fantastisch spel dat blijft beroeren. Als deelnemer aan een vorige editie kan ik dit alleen maar beamen. Want ook al duurde mijn avontuur slechts één aflevering lang, het was en blijft een onvergetelijke ervaring.

Toen het idee ontstond om de allereerste thriller rond De Mol te publiceren, was ik meteen enthousiast. Deze keer zou dat bestje er niet zo gemakkelijk vanaf komen... **Het programma vormde de ideale achtergrond voor een spannend, fictief verhaal. Verdere verbanden met de eigenlijke kandidaten, presentatoren of medewerkers van de tv-productie zijn er niet. Daarnaast berust ook elke gelijkenis met bestaande gebeurtenissen, activiteiten, aangehaalde voorbeelden en namen van personen op louter toeval. En zoek je concrete aanwijzingen om de mol ook op televisie te ontmaskeren? Dan zullen de volgende pagina's je helaas niet verder kunnen helpen.**

Wat je wel mag verwachten in dit boek? Een flinke portie wantrouwen, misleiding en mollenstreken. Ik wens je alvast veel leesplezier!

Bart Debbaut

PROLOOG

Plotseling sneden de vibraties van een furieus strijkorkest door de lucht terwijl een extatisch *Gloria* in de slaapzaal weergalmde. Muzikaal vuurwerk op zijn best. Steven was de eerste die reageerde: ‘Smeerlappen, zet die rotzooi uit!’ Hij trok de lakens over zijn oren, gromde iets wat de montage niet zou overleven en duwde zijn gezicht nog wat dieper in zijn hoofdkussen. Ook de andere deelnemers kwamen langzaam in beweging door de oorverdovende gezangen.

‘Klassieke muziek!’ lachte Karel, met zijn 67 jaar de oudste van de groep. Hij kon het wel waarderen. De gepensioneerde leerkracht aardrijkskunde was zelf een fervent organist. Hij kende het muziekstuk door en door, al had hij het nog nooit live horen opvoeren.

‘Meer nog,’ zei Eric, die rechtop was gaan zitten, ‘religieuze klassieke muziek. Prachtig toch?’

Ook Hilde – spierwit lang haar en een rode blos op de wangen – kwam onder haar lakens vandaan en spiedde in het rond. Net op dat moment floepten alle lichten aan.

Anja, de regisseur, stak haar duim op naar Hannes, die in het midden van de slaapzaal was gaan staan. De muziek stopte abrupt.

‘Goedemorgen allemaal’, zei de presentator met een glimlach. ‘Ik vermoed dat de meesten van jullie nooit eerder op

zo'n mooie manier gewekt zijn. Jullie hoorden een deel uit het 'Gloria' van de *Missa Solemnis* van Ludwig van Beethoven. We hebben die muziek uiteraard niet zomaar gekozen. Het is een bijzonder complexe en moeilijke mis voor de zangers. Een bekende dirigent vergeleek de moeilijkheidsgraad ervan met het beklimmen van de Mount Everest, maar dan zonder zuurstofmasker.' Hij zweeg even, keek de zaal rond, en zag dat bijna alle kandidaten onder hun lakens vandaan waren gekomen en hem met kleine slaapogen aankeken. 'En precies daarover gaat de opdracht van vandaag. Jullie gaan een hoge muur beklimmen met slechts twaalf handgrepen. De helft moet daarbij een speciaal masker dragen om te simuleren dat jullie op zeer grote hoogte zitten. Zuurstofarm dus. Pas als iedereen binnen de tijd de top bereikt, is de proef geslaagd en verdienen jullie vijfduizend euro.' Triomfantelijk keek hij rond. De vermoeide ogen van de deelnemers kregen gezelschap van hoog opgetrokken wenkbrauwen. Hier en daar klonk een diepe zucht.

'Cut', riep Anja en ze liep naar Hannes toe. De manier waarop was op zijn minst merkwaardig te noemen. Ze struikelde haast over haar voeten, molenwiekte met haar armen en viel Hannes bijna letterlijk om de hals. Met opengesperde ogen fluisterde ze hem enkele woorden toe. Hannes krabde zich in de haren, zette ook grote ogen op, keek in de richting van een van de bedden en prevelde iets in haar oor.

'Wat is er?' vroeg Steven. Hij was bij de pinken, en had meteen door dat er iets niet klopte. Was er een probleem met de camera's? Hij twijfelde. Iets in hem zei dat er meer aan de hand was. Anja's lichaamstaal straalde paniek uit en ook Hannes keek allesbehalve ontspannen.

'Niets bijzonders', zei Hannes. 'We trekken ons met de redactie even terug om een paar agendapunten te bespreken. Jullie mogen nog wat wegdromen. We komen zo terug. Zetten we

de muziek dan weer aan?’

‘Nee!’ klonk het uit verschillende monden, haast simultaan. Jammer, vond Karel en hij haalde zijn schouders op. Het had geen zin om tegen de groep in te gaan, maar wat hem betrof, hadden ze Beethoven rustig verder mogen afspelen. Wegdromen met deze muziek was immers hemels. Terwijl hij dat bedacht, glimlachte hij naar Hilde.

Toen Hannes en Anja – met de cameraploegen in hun kielzog – de slaapzaal uit waren, kropen sommigen weer onder de lakens. Een paar anderen bleven rechtop zitten en keken elkaar aan, zonder iets te zeggen. Ze waren allemaal nog wat verdoasd door de harde muziek waarmee ze uit hun slaap waren gerukt. En nog meer door de vreemde manier waarop de opnames waren stilgelegd.

‘Waar is Mary-Ann?’ vroeg Hilde plotseling. Ze wees in de richting van het bed waarin Mary-Ann had moeten liggen.

‘Hé, vreemd’, reageerde Steven. ‘Zou dat de reden zijn waarom ze zijn weggegaan?’ Hij lachte. ‘Stel je voor. Ze hebben Mary-Ann een halfuurtje vóór ons gewekt om haar te briefen. De bedoeling was dat ze daarna weer onder de lakens kroop, maar dat heeft ze blijkbaar niet gedaan. Mary-Ann zou dus wel eens de mol kunnen zijn. Geweldig toch?’ Hij lachte opnieuw, hard nu.

‘Schei toch uit’, gromde Yves, de zevenendertigjarige loodgieter uit Berchem. ‘Jij kijkt te veel televisie.’ Ook hij begon te grinniken, en samen met hem nog enkele andere kandidaten, die nu allemaal een theorie bedachten waarmee ze de gang van zaken konden verklaren.

De Mol was gisteren begonnen. De eerste proef na de duosprong, een behendigheidsproef met ballen en stokjes, was grandioos mislukt. Ze hadden er gisteravond nog over gebakkeleid: sommigen konden erom lachen, anderen vroegen zich af wie de

zaak verknoeid had. De mol had in elk geval bijzonder weinig moeite hoeven doen om de boel te saboteren, ze waren zo goed als allemaal de mist ingegaan. Op Patricia na, die opmerkelijk goed gepresteerd had en juist daarom nu door sommigen verdacht werd van mollengedrag. ‘Omgekeerd mollengedrag dan,’ had ze de verdenking charmant weggelachen, ‘waarom niet? Alles kan toch in dit spel.’ Daar waren ze het allemaal over eens geweest. *De Mol* had een zeer intrigerend format. Al jaren was het een van de best bekeken en besproken televisieseries. De opzet was even simpel als ingenieus: zet tien mensen bij elkaar, laat ze opdrachten uitvoeren waarmee veel geld te verdienen valt, en zorg ervoor dat een van hen op een subtiële wijze de opdrachten saboteert. Hierdoor blijft de pot zo laag mogelijk en moeten deelnemers zich niet alleen concentreren op het slagen van de opdrachten, maar vooral op de zoektocht en de ontmaskering van de verrader – van de mol. Succes gegarandeerd, zo bleek. De kijkcijfers waren enorm, en veel mensen meldden zich met veel enthousiasme aan om deel te nemen aan de volgende editie. *De Mol* was een topserie, op elk vlak. Niets was wat het leek. En vanmorgen was dat eens te meer gebleken. Want wat was er echt aan de hand met Mary-Ann? Ze zouden het snel te weten komen, dacht Karel, die weer ging liggen en zijn ogen sloot. Hij probeerde zich voor de geest te halen hoe een stokdove Beethoven het credo van zijn *Missa Solemnis* had kunnen schrijven en God vervloekte. Heerlijke contradictie, vloeken en geloven. Wat zou erger zijn? Zo doof als een kwartel of zo blind als een mol?

1

MARY-ANN

Niemand had het gezien. Dat hoopte ze tenminste. Een voor een had ze hen bekeken, haar tegenkandidaten. Een van hen was de mol, de verrader – degene die haar nu al een eerste opdracht had gegeven. Hij of zij had een envelop onder haar hoofdkussen gelegd. Eerst had ze het niet in de gaten, maar toen ze haar kussen wilde draaien, hoorde ze geritsel en vond ze de envelop. Impulsief wilde ze haar vondst meteen delen met Nadia, maar ze kon zich net bedwingen. Maar goed ook, dacht ze. Ze stopte de envelop onder haar pyjama en glipte naar het toilet. Onhandig en nerveus prutste ze hem open en las de inhoud van de brief met dichtgeknepen ogen en stijgende verbazing:

Beste Mary-Ann,

Vanochtend startte het avontuur. Beschouw het als een opwarming, een vingeroefening, want nu begint het pas echt.

In dit spel is niets wat het lijkt. Vertrouwen en wantrouwen liggen dicht bij elkaar.

Iedereen wil samenwerken, en toch word je voortdurend geboycot. Subtiel, onzichtbaar. Door mij. Maar ook door andere kandidaten die hun uiterste best doen om verdacht over te komen en zo de aandacht naar zich toe te trekken.

Jij krijgt van mij de kans om het spel op een heel andere manier te spelen. Vanuit pole position, alsof je rustig achteroverleunend

vanuit je luie stoel toekijkt hoe de andere kandidaten zwoegen op de enige vraag die ertoe doet: wie is de mol?

Jij krijgt van mij niet alleen heel nuttige tips. Ik geef je ook toegang tot een berg informatie waarover niemand anders zal beschikken. Informatie die je, als je het goed aanpakt, zonder problemen een plek in de finale zal opleveren. En wie weet de overwinning en eeuwige roem.

Wat je moet doen is simpel: zorg dat je vannacht om drie uur de slaapzaal uitglipt zonder dat iemand het merkt. Trek warme kleding en sportschoenen aan. En breng wat extra kleding mee.

Ik wacht je buiten op. De overwinning is aan jou.

De mol

Hoewel het zwoel was, beefde ze als een riet. Wat een brief! Wat een opdracht! Ze voelde zich duizelig en hapte enkele keren naar adem. Een rilling liep over haar rug en spontaan begon ze te glimlachen. De mol was een bedrieger, een player, een manipulator. Ze kon zich niet herinneren dat de mol zich in de vorige jaren op zo'n gewaagde en open manier rechtstreeks tot een van de kandidaten had gericht. Tenzij ook dit een afleidingsmanoeuvre was van een van de anderen. Stel je voor dat Steven of Nadia hierachter zat. Of Karel! Het idee alleen al bracht haar opnieuw aan het lachen. Onmogelijk! Of toch niet? Terwijl ze erover nadacht, besepte ze dat in dit spel alles mogelijk was. Dit kon een slimme truc zijn, maar evengoed het begin van een opdracht. Het kon ook om een flauwe grap gaan, wie weet werd ze vannacht opgewacht door Hannes, die haar meteen terug naar bed zou sturen. Verschrikkelijk was dit spel. Ze wist het, ze had alle vorige jaargangen verslonden. Verslaafd was ze geraakt aan de intriges, aan de verdachtmakingen, aan de eeuwige zoektocht naar de mol. Maar al te vaak was ze op het verkeerde been gezet. Frustraties had het opgeleverd, ongeloof ook.

Iedereen was in de ban van het spel, onder de indruk van de opdrachten en begeistert door de steeds weer verrassende wendingen. Het verhaal kon altijd alle kanten op, zodat zekerheden wegsmolten en plaatsmaakten voor de zoveelste vertwijfeling. Topamusement. Juist daarom had ze zich aangemeld. Na de laatste aflevering van het vorige seizoen kwam er meteen een oproep op het scherm: nieuwe kandidaten mochten zich melden met een videoboodschap van maximaal één minuut. Dagenlang had ze zitten tobben over de manier waarop ze zich aan de redactie zou voorstellen. Het was een loterij, dat besepte ze maar al te goed. Duizenden anderen zouden hetzelfde doen en vervolgens nagelbijtend afwachten tot de selectie bekend werd gemaakt. Ze had er goed over nagedacht. Veel mensen zouden zogenaamd originele filmpjes opsturen waarmee ze de redactie wilden verrassen. Ze zouden de crew toespreken terwijl ze een bizarre hobby uitoefenden, katten of hijgende hond op de achtergrond. Of erger nog: op de voorgrond. Een enkeling zou zich verkleden, de lolbroek zou zich in een mollenpak hijsen en flauwe onzin verkopen. Maar dat was haar ding niet. En dus had ze uiteindelijk een supersimpel filmpje gemaakt op de bank in de woonkamer – een zo neutraal mogelijke achtergrond. Ze had niet enthousiast gedaan, maar ook niet onverschillig. Ze had gewoon – netjes binnen de minuut – haar boodschap ingesproken:

Hallo, ik ben Mary-Ann, ik ben 31 jaar en medisch secretaresse in het AZ Sint-Lucas in Brugge. Ik ben vorig jaar getrouwd met Gert, we hebben nog geen kinderen, maar wel een grote kinderwens. We wonen in een kleine, maar gezellige huurwoning en sparen dapper voor een eigen huis. In mijn vrije tijd sport ik graag: skeeleren is leuk, maar ook gewoon een lange wandeling maken kan fijn zijn. Op zoek gaan naar de mol is de afgelopen

jaren een ritueel geworden. Ooit hoop ik die zoektocht echt te kunnen meemaken. Vandaar dit filmpje. Als jullie me tussen de duizenden andere filmpjes leuk, interessant, intrigerend of aardig vinden, dan hoor ik graag wat van jullie. In het andere geval kijk ik volgend jaar met evenveel plezier naar De Mol op de televisie. En laat ik me graag beetnemen, zoals altijd.

Ze herinnerde zich de tekst nog goed. Ze had er even over nagedacht, maar hem uiteindelijk spontaan en bijna zonder hapering ingesproken. Daarna had ze het filmpje een keer of vijfhonderd bekeken. Getwijfeld, gearzeld, wel tien keer aan Gert gevraagd of het goed was. Ja, zei hij telkens, de laatste zes keer nadrukkelijk, maar juist dat deed haar twifelen. Uiteindelijk had ze de knoop doorgemaakt en het opgestuurd.

Ze beefde nog steeds, bloednervus was ze. Wat moest ze doen met de vreemde opdracht? In elk geval moest ze zorgen dat ze terug in de slaapzaal was voordat de anderen zich iets gingen afvragen. Of niet? Misschien was het zelfs beter dat ze zich iets zouden afvragen. Jezelf verdacht maken was ook een manier om het spel naar je hand te zetten, had de mol in zijn brief geschreven. Wat een schizofreen gedoe, dacht ze terwijl ze de brief weer onder haar pyjama stak.

‘Waar was je?’ vroeg Nadia. Ze lag op haar buik op haar bed en richtte zich op toen ze Mary-Ann zag terugkomen.

‘Op het toilet. Krampen. De spanning wordt me nu al te veel.’ Onhandig lachte ze haar leugen weg.

‘Gaat het?’ Een bezorgde blik van Nadia.

‘Ja, hoor, het gaat wel. Misschien heb ik iets gegeten wat niet zo goed viel.’

‘Dat moet ik noteren. Dat wordt zeker een van de twintig vragen morgenavond.’

Ze lachten nu allebei. Mary-Ann draaide zich om in haar bed en keek naar het wekkertje op haar nachtkastje. Nog zo lang wachten tot de afspraak. Het duurde nu al een eeuwigheid.

2

DE REDACTIE

Zenuwachtig pulkte Hannes aan een velletje op zijn linkerwijsvinger. Voor de zoveelste keer las hij het sms'je dat Anja had ontvangen.

Mary-Ann is voorlopig in goede handen. Als je niet wilt dat haar iets overkomt, doe je precies wat ik zeg. Geen politie. Binnen een halfuur bel ik.

‘Niemand kent het nummer?’ Hij keek rond. Een pijnlijke stilte maakte het antwoord duidelijk.

‘Ik heb het nummer gebeld. “Dit nummer is niet bereikbaar”, klinkt het. Geen voicemail. Niets.’

‘Toch moet het iemand zijn die jij kent’, zei Bea, de regie-assistente. ‘Of in elk geval iemand die je nummer kent. Vreemd allemaal.’

‘Ik heb geen flauw idee’, zei Anja; ze keek wat sip.

‘Laten we alle mogelijkheden eens doornemen’, stelde Jef voor, een van de cameramannen.

‘Wat heeft dat voor zin? We moeten wachten op het telefoontje.’

‘Kan dit het werk zijn van onze mol?’ opperde Anja.

‘Waarom zou hij zoiets doen? We hebben alles tot in de puntjes met hem besproken. Hij kent het hele scenario. Weet precies wat de opdrachten zijn, wat er van hem verwacht wordt.’ Han-

nes trommelde nerveus met zijn vingers op de tafel en schudde zijn hoofd. 'Ik geloof niet dat hij er iets mee te maken heeft.'

'Misschien wil hij ons beetnemen. De mol die zijn eigen leven gaat leiden en rebelleert tegen de programmamakers. Onze mol is dit jaar slim genoeg om dat te doen. Uit een soort protest of zo.'

'Kom op. Wat hoopt hij daarmee te winnen? Hij weet best dat dat het programma onmogelijk maakt. Onrealistisch', vond Bea.

Jef stond op en ging voor het raam staan, zijn handen los in de zakken van een veel te wijde broek. Hij had lang, vet haar dat hij steevast in een paardenstaart droeg, afhangende schouders en een stoppelbaard. Om zijn rechterpols hingen minstens acht armbanden, de meeste van festivals die hij had bezocht. 'En de andere kandidaten?'

Hannes schudde opnieuw zijn hoofd. 'Dat geloof ik niet. Ze hebben hetzelfde probleem als onze mol wanneer ze de spelregels onderuithalen.'

'Mary-Ann zelf?'

'Dat zou pas slim zijn. Een van de kandidaten die er zelf voor kiest om spoorloos te verdwijnen.'

'Het zou kunnen.' Bea nam een slok water en stak haar wijsvinger op, alsof ze duidelijk wilde maken dat ze nog niet was uitgepraat. 'Stel je voor dat ze dit programma gebruikt om te verdwijnen. Een ander leven te gaan leiden, een nieuwe identiteit aan te nemen. Als ik een nieuw leven zou willen beginnen, alle ellende achter me zou willen laten, zou ik wel weten wat ik moest doen.'

'Heb jij dan zoveel ellende?' Hannes lachte schamper. 'Dat geloof je toch zelf niet! Alle kandidaten zijn, mag ik aannemen, zorgvuldig door ons gescreend. Hadden we ook maar het geringste vermoeden gehad dat er iets niet klopte, dan had ze de

selectie toch niet overleefd? Of trek je jezelf en ons nu in twijfel?’

Bea stak haar handen op, alsof ze zich wilde verontschuldigen. ‘Ik probeer alleen maar scenario’s te bedenken die dit onverwachte nieuws kunnen verklaren.’

‘Wat doen we?’ vroeg Anja.

‘Wat kunnen we doen?’ klonk het fel. ‘We moeten wachten.’

‘En de kandidaten?’

‘Zeg hun dat ze even geduld moeten hebben, weet ik veel. Bedenk maar iets. Dat we een technisch probleem hebben. Dat de proef tijdelijk is uitgesteld door een mankement bij de voorbereiding ervan.’

Anja maakte aanstalten om op te staan.

‘Wacht!’ riep Hannes. ‘Jij blijft hier. Hij kan elk moment bellen. Ga jij maar naar de slaapzaal.’ Hij richtte zich tot Bea, die knikte. ‘En zeg dat ze onder geen beding de zaal mogen verlaten.’

‘Ze zullen wel blij zijn.’ Jef had zich omgedraaid en keek Hannes verwonderd aan.

‘Daar komt shit van.’ Hannes wreef in zijn ogen en verstopte zijn gezicht achter zijn handen. Hij hoopte dat alles uiteindelijk een slecht getimed en ongelukkige grap was. Maar zolang hij alleen kon hopen, duurde deze pijnlijke time-out voort, dacht hij. De vloek die volgde op die gedachte, galmde luid door de redactiekamer. ‘Godverdomme, Jef. Bea, doe nu maar gewoon wat ik vraag.’

Nauwelijks tien tellen later – Bea was net vertrokken – ging Anja’s telefoon.

‘Zet hem op de luidspreker’, siste Hannes.

Zenuwachtig nam Anja het gesprek aan.

‘Hallo?’ Haar stem trilde, Hannes zag het kippenvel op haar armen.